

БЕКІТЕМІН:

«Абай облысының білім басқармасы» ММ
«Дарындылық пен қосымша білім беруді
дамытудың облыстық ғылыми-әдістемелік
«Дарын» орталығы» КМҚК
директорының м.а.

Л. Карипбаева

2026 ж.

5-8 сынып оқушыларына арналған Республикалық «ProEco» экологиялық жобалар байқауының облыстық кезеңін өткізу ЕРЕЖЕСІ

1. Жалпы ереже

1.1. Осы Ереже 5-8 сынып оқушыларына арналған «ProEco» облыстық экологиялық жобалар байқауының (бұдан әрі-Байқау) мақсаттары мен міндеттерін, сондай-ақ ұйымдастыру-әдістемелік қызметті қамтамасыз етуді, өткізу және қаржыландыру тәртібін, оған қатысу шарттарын, жүлдегерлер мен жеңімпаздарды анықтауды айқындайды.

1.2. Қашықтық форматта байқаудың ұйымдастырушысы «Абай облысының білім басқармасы» ММ «Дарындылық пен қосымша білім беруді дамытудың облыстық ғылыми-әдістемелік «Дарын» орталығы КМҚК (бұдан әрі-«Дарын»).

1.3. **Байқаудың негізгі мақсаты** — экологиялық проблемаларға қызығушылық танытатын, зерттеу қабілеті жоғары дарынды оқушыларды анықтау және қолдау.

1.4. Байқаудың негізгі міндеттері:

- еліміздің жас ұрпағында экологиялық мәдениетті және жаһандық проблемаларға белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру;

- табиғи және жасанды экожүйелерді зерттеумен сақтауға қызығушылықты қолдау;

- мәдени және табиғи байланыстарды сақтау қағидатына сәйкес балаларды бірегей жалпыадамзаттық құндылықтарға тәрбиелеу;

- оқушылардың зияткерлік-шығармашылық әлеуетін ынталандыру және туған өлкенің табиғатына ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

2. Байқауды ұйымдастыру және өткізу тәртібі

2.1. Байқауды дайындау мен өткізу бойынша жұмысты үйлестіру және жүзеге асыру үшін қазылар алқасы мен ұйымдастыру комитетінің құрамын қалыптастырады.

2.2. Ұйымдастыру комитеті Байқаудың қорытынды кезеңін дайындауға және өткізуге тікелей басшылықты жүзеге асырады, қазылар алқасының құрамын, қатысушы - командалардың тізімін бекітеді, Байқаудың қорытындысын шығарады және жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттайды.

3. Байқауды өткізу кезеңдері

3.1. Бірінші кезең – аудандық және қалалық;

3.2. Екінші кезең – облыстық деңгей;

3.3. Үшінші кезең (қорытынды) – республикалық.

3.2. Конкурстың бірінші кезеңіне (іріктеу кезеңіне) қатысу үшін білім беру ұйымдары аудандық білім бөлімдеріне өтінім береді және ұйымдастыру комитетіне іріктеу кезеңінің қорытынды есептері мен хаттамаларын ұсынады.

3.3. Екінші кезеңді «Абай облысының білім басқармасы» ММ «Дарындылық пен қосымша білім беруді дамытудың облыстық ғылыми-әдістемелік «Дарын» КМҚК өткізеді.

4. Байқау бағыттары мен талаптары

4.1. «Туған өлке табиғаты» бағыты — туған өңірдің табиғи аймақтары мен экожүйенің бірегейлігін көрсететін виртуалды экскурссиялар, 3-D модельдер, интерактивті карталар, т.б., (жеке жоба).

Жұмыс форматы: бейнепрезентация (виртуалды экскурссия, 3-D модельдер, интерактивті карталар), фотоесеп, инфографика. Экожүйклердің, сирек кездесетін өсімдіктер мен жануарлар дүниесінің сипаттамасы. Жұмыста автордың аты-жөні, мектебі, жасалған күні көрсетілуі тиіс.

4.2. «Мені қоршаған әлем - ғажайып әлем» бағыты – табиғат пен оның құбылыстарын бейнелейтін бейнетүсірілімдер, шағын документалды фильмдер, көркем әңгімелер, фотоэсселер (жеке жоба).

Жұмыс форматы: - бейнетүсірілімдер, фотоэсселер, иллюстрацияланған әңгімелер, мини-документалды фильм. Атмосфераны жеткізудің нақтылығы мен эмоцианалды көрінісі. Жұмыста автордың аты-жөні, мектебі, жасалған күні көрсетілуі тиіс.

4.3. «Үздік экологиялық бастама» бағыты — экологиялық мәселелерді шешуге бағытталған жобалар, макеттер, экодизайн, аналитикалық зерттеулер, инфографикамен толықтырылған мәтіндік жобалар (командалық жоба, 2 қатысушыдан аспауы керек).

Жұмыс форматы: зерттеу жобасы (мәтіндік құжат, инфографика), макет, экодизайн, бейнепрезентация. Экологиялық мәселенің талдауы мен оны шешу жолдары қарастырылуы тиіс. Жұмыста авторлардың аты-жөні, мектебі, жасалған күні көрсетілуі тиіс.

4.1. «Таза қала сізден басталады» бағыты — экологиялық акциялар, көгалдандыру, абаттандыру, фотоесептер, бейнежазбалар және қалалық ортаны жақсартуға арналған аналитикалық материалдар (жеке жоба).

Жұмыс форматы: фотоесептер, бейнедокументалды есеп, инфографика, орындалған жұмысты талдауға арналған мәтіндік материал. «Бұрын/ кейін» түсірілімдері, адамдардың қатысуы, іс-шара нәтижелері көрініс табуы қажет. Жұмыста автордың аты-жөні, мектебі, жасалған күні көрсетілуі тиіс.

Жұмыс қазақ және орыс тілдерінде ұсынылады, әр қатысушы 7-8 минуттық бейнеролик дайындайды. Бейнеролик форматтары: 16:9 (кең форматты), сапасы кемінде 720р. Байқауға арналған жұмыстар электронды түрде жіберілуі тиіс

және өтінімде сілтемесі, қамтылуы қажет.

5. Бағалау критерийлері:

Әр бағытқа сәйкес жасалған және мазмұнның ерекшеліктері ескеріледі.

5.1. «Туған өлке табиғаты» бағыты

- тақырыпқа сәйкестігі; 20 балл
- интерактивтілігі және көрнекі бейнеленуі; 20 балл
- ақпараттылығы және зерттеудің тереңдігі; 15 балл
- композициясы және баяндау логикасы; 15 балл
- оригиналдығы және креативтілігі; 15 балл
- техникалық сапасы; 15 балл

5.2. «Мені қоршаған әлем - ғажайып әлем» бағыты

- эмоциялылығы және мәнерлілігі; 20 балл
- идеяның түпнұсқалығы; 20 балл
- тақырыпқа сәйкестігі; 15 балл
- көркемдік құндылығы, композициясы; 15 балл
- техникалық сапасы; 15 балл
- баяндау логикасы; 15 балл

5.3. «Үздік экологиялық бастама» бағыты

- практикалық маңыздылығы; 20 балл
- жаңашылдығы; 20 балл
- мәселенің зерттелу деңгейі; 15 балл
- жобаның ұсынылу сапасы; 15 балл
- безендірілуі; 15 балл
- әлеуметтік маңыздылығы; 15 балл

5.4. «Таза қала сізден басталады» бағыты

- әлеуметтік маңыздылығы және қоғамға әсері; 20 балл
- практикалық маңыздылығы жүзеге асырылуы; 20 балл
- құжаттау сапасы; 15 балл
- креативтілігі; 15 балл
- композициясы, баяндау логикасы; 15 балл
- ұсынылу сапасы; 15 балл

6. Байқауға өтінім беру шарттары

6.1. Аудандардың, Семей және Курчатов қалаларының білім бөлімдері ілеспешатты Kraeved@abaidaryn.kz электрондық поштасына жібереді:

6.2. Хатқа қоса беріледі:

1) Байқауға аудандық, қалалық кезеңінің жеңімпаздарының қатысуы туралы өтінім (қатысушының Т.А. (құжат бойынша), туған жылы, білім беру ұйымының толық атауы, сыныбы, жетекшісінің аты-жөні толық, телефоны). Құжаттардың дұрыс толтырылуына жіберуші жақ жауапты;

2) қатысушылардың жұмыстары youtube.com каналында жарияланған бейнематериалдарға сілтемелері.

6.3. Байқауға қатысуға өтінімдер тек аудандық, қалалық білім бөлімдерінен,

білім бөлімінің басшысының мөрімен және байқаудың аудандық (қалалық) кезеңінің хаттамасымен қабылданады. **Мектептерден өтінімдер қабылданбайды.**

7. Қорытындысын шығару және марапаттау

7.1. Конкурстың қорытындысын шығару обылыстық кезеңің өткізу барысында жүзеге асырылады.

7.2 қазылар алқасы конкурстық жұмыстарды бағалау критерийлеріне сәйкес бағалайды. Қазылар алқасының шешімі түпкілікті және хаттамамен ресімделеді.

Апелляция қарастырылмайды.

7.3. Байқау қорытындысы бойынша қазылар алқасы жеңімпаздарды анықтайды. Жеңімпаздар I, II, III дәрежелі дипломдармен марапатталады. Облыстық байқаудың барлық қатысушыларына қатысқандығы туралы сертификаттар беріледі.

7.4. Байқауға ұсынылған жұмыстар қайтарылмайды. Байқау ұйымдастырушылары байқау материалдарын авторды көрсете отырып БАҚ-та жариялауға құқылы.

7.5. Қашықтық форматта дипломдардың, сертификаттардың электрондық нұсқалары жүктеу мүмкіндігімен аудандық және қалалық білім бөлімдеріне жіберіледі және «Дарын» орталығының сайтына жүктеледі.

Республикалық «Ргоесо» экологиялық жобалар байқауының облыстық кезеңіне қатысуға өтінім

Жұмыс атауы	Қатысушының аты-жөні (құжат бойынша)	Туған жылы	Мектептің атауы, сынып	Жетекшінің аты-жөні (құжат бойынша толық), байланыс телефоны	Youtube сілтемесі
«Туған өлке табиғаты» (1 қатысушы)					
«Мені қоршаған әлем - ғажайып әлем» (1 қатысушы)					
«Үздік экологиялық бастама» (2 қатысушы)					
«Таза қала сізден басталады» (1 қатысушы)					

УТВЕРЖДАЮ:

И.о. директор КГКП «Областной
научно - методический центр развития
одаренности и дополнительного
образования «Дарын» ГУ «Управление
образования области Абай»

Л. Карипбаева

2026 г.

**Положение
Областного этапа Республиканского конкурса
экологических проектов «ProEco»
для учащихся 5-8 классов**

1. Общие положения

1.1. Настоящее Положение определяет цели и задачи областного конкурса экологических проектов «ProEco» для учащихся 5-8 классов (далее- Конкурс), а также обеспечение организационно-методической деятельности, порядок проведения и финансирования, условия участия в нем, определение примеров и победителей.

1.2. Организатором Конкурса является Областной научно- методический центр развития одаренности и дополнительного образования «Дарын» по заданию Министерства просвещения Республики Казахстан в дистанционном онлайн формате (далее — «Дарын»).

1.3. Основная цель:

- выявление и поддержка одарённых учащихся с высокими исследовательскими способностями, проявляющих интерес к экологическим проблемам.

1.4. Основные задачи:

- формирование у молодого поколения страны экологической культуры и активной жизненной позиции на глобальные проблемы;
- поддержка интереса к изучению и сохранению природных и искусственных экосистем;
- воспитание у детей уникальных общечеловеческих ценностей в соответствии с принципом сохранения культурных и природных связей;
- стимулирование интеллектуально-творческого потенциала школьников и воспитание бережного отношения к природе родного края.

2. Порядок организации и проведения Конкурса

2.1. Организаторы Конкурса формируют состав жюри районов, городов Курчатов и Семей, осуществляют его проведение, анализируют и подводят итоги. Победители в номинациях областного этапа участвуют в Республиканском Конкурсе.

2.2. Оргкомитет осуществляет непосредственное руководство подготовкой и

проведением заключительного этапа Конкурса, утверждает состав жюри, список команд-участников, подводит итоги Конкурса и награждает победителей и призеров.

2.3. Жюри проверяет и оценивает работы участников, определяет победителей и примеров.

3. Сроки и порядок проведения Конкурса

3.1. Первый этап – районный и городской;

3.2. Второй этап – областной;

3.3. Третий этап (заключительный) – республиканский.

3.2. Для участие в первом этапе (отборочный) Конкурса организации образования подают заявку в районные отделы образования и представляют в оргкомитет итоговые отчеты и протоколы отборочного этапа.

3.3. Второй этап проводит КГКП «Областной научно-методический центр развития одоренности и дополнительного образования «Дарын» ГУ «Управление образования области Абай».

4. Направления конкурса и требования

4.1. Направление «Природа родного края» — виртуальные экскурсии, 3D-модели, интерактивные карты и другие материалы, отражающие уникальность природных зон и экосистем родного региона (индивидуальный проект).
Формат работы: видеопрезентация (виртуальная экскурсия, 3D-модели, интерактивные карты), фотоотчёт, инфографика. Должно быть представлено описание экосистем, редких растений и животных. В работе обязательно указываются имя и фамилия автора, школа, дата выполнения.

4.2. Направление «Окружающий меня мир — удивительный мир» — видеосъёмки, мини - документальные фильмы, художественные рассказы, фотоэссе, передающие природу и её явления (индивидуальный проект).
Формат работы: видеосъёмки, фотоэссе, иллюстрированные рассказы, мини-документальный фильм. Оцениваются точность передачи атмосферы и эмоциональная выразительность. В работе обязательно указываются имя и фамилия автора, школа, дата выполнения.

4.3. Направление «Лучшая экологическая инициатива» — проекты, направленные на решение экологических проблем: макеты, экодизайн, аналитические исследования, текстовые проекты с инфографикой (командный проект, не более 2 участников).

Формат работы: исследовательский проект (текстовый документ с инфографикой), макет, экодизайн, видео-презентация. Должны быть представлены анализ экологической проблемы и пути её решения. В работе обязательно указываются имена и фамилии авторов, школа, дата выполнения.

4.4. Направление «Чистый город начинается с тебя» — экологические акции, озеленение, благоустройство, фотоотчёты, видеозаписи и аналитические материалы, направленные на улучшение городской среды (индивидуальный проект).

Формат работы: фотоотчёты, видео - документальный отчёт, инфографика, текстовый материал с анализом выполненной работы. Обязательно наличие материалов «до/ после», участие людей, результаты проведённых мероприятий. В работе обязательно указываются имя и фамилия автора, школа, дата выполнения.

Работы принимаются **на казахском и русском языках**. Каждый участник готовит видеоролик продолжительностью **7–8 минут**. Формат видеоролика: **16:9 (широкоформатный)**, качество не ниже **720р**. Конкурсные работы должны быть отправлены **в электронном виде**, в заявке обязательно указывается ссылка на материал.

5. Критерии оценки

При оценке учитываются соответствие работы заявленному направлению и особенности её содержания.

5.1. Направление «Природа родного края»

- соответствие теме — 20 баллов
- интерактивность и наглядность — 20 баллов
- информативность и глубина исследования — 15 баллов
- композиция и логика изложения — 15 баллов
- оригинальность и креативность — 15 баллов
- техническое качество — 15 баллов

5.2. Направление «Окружающий меня мир — удивительный мир»

- эмоциональность и выразительность — 20 баллов
- оригинальность идеи — 20 баллов
- соответствие теме — 15 баллов
- художественная ценность, композиция — 15 баллов
- техническое качество — 15 баллов
- логика повествования — 15 баллов

5.3. Направление «Лучшая экологическая инициатива»

- практическая значимость — 20 баллов
- инновационность — 20 баллов
- уровень изученности проблемы — 15 баллов
- качество представления проекта — 15 баллов
- оформление — 15 баллов
- социальная значимость — 15 баллов

5.4. Направление «Чистый город начинается с тебя»

- социальная значимость и влияние на общество — 20 баллов
- практическая значимость и реализация — 20 баллов
- качество документирования — 15 баллов
- креативность — 15 баллов
- композиция, логика изложения — 15 баллов
- качество представления — 15 баллов

6. Условия подачи заявок Конкурса

6.1. Управления образования районов и городов направляют сопроводительное

письмо на электронную почту Kraeved@abaidaryn.kz.

5.2. К письму прилагаются:

1) заявка об участии победителей районного, городов Семей, Курчатов этапа Конкурса (Ф.И, год рождения участника, организация образования, класс, домашний адрес, телефон);

2) копии документов, удостоверяющих личности участников;

3) ссылки на видеоматериал, размещенный на канале <http://www.youtube.com> (видео должно быть записано качественно, единым роликом без остановок).

5.3. Заявки на участие вместе с работами в областном этапе **принимаются только от районных (городских) отделов образования, с печатью руководителя отдела образования района (города) и с протоколом районного (городского) этапа Конкурса. Заявки от школ не принимаются.**

7. Подведение итогов и награждение

7.1. Подведение итогов конкурса осуществляется в ходе проведения областного этапа.

7.2. Жюри оценивает конкурсные работы в соответствии с утверждёнными критериями оценки. Решение жюри является окончательным и оформляется протоколом. **Апелляция не предусматривается.**

7.3. По итогам конкурса жюри определяет победителей. Победители награждаются дипломами I, II и III степени. Всем участникам областного конкурса выдаются сертификаты об участии.

7.4. Работы, представленные на конкурс, не возвращаются. Организаторы конкурса имеют право публиковать конкурсные материалы в средствах массовой информации с указанием авторства.

7.5. В дистанционном формате электронные версии дипломов и сертификатов направляются в районные и городские отделы образования с возможностью их скачивания, а также размещаются на сайте центра «Дарын».

Областного этапа Республиканского конкурса экологических проектов «ProEco» для учащихся 5-8 классов

Название работы	Ф.И. исполнителя	Дата рождения	Организация образования, класс	Ф.И.О полностью, контактный телефон руководителя	Ссылка на youtube
«Природа родного края» (1 участник)					
«Окружающий меня мир — удивительный мир» (1 участника)					
«Лучшая экологическая инициатива» (2 участника)					
«Чистый город начинается с вас» (1 участник)					